

בעניני החגים

(א) ולפי שבארץ ישראל מתחיל יום הדין מיום א דר"ה תמיד, ובחוץ לארץ לפעמים כשמתאחר המולד מתחלת הדין ביום ב דר"ה. ונדונות רק ט"ו יום, ע"כ רמז מרשית חסר א להורות שאין הראשית שוה בכל מקום, ואמר חשיבת א"י שבה יומי הדין שוה תמיד מראשית השנה ועד אחרית השנה יו"ד ימים ולפי שיום א דר"ה נדונית רק א"י ושאר הימים נדונית במקום המקודש לכל העולם, ע"כ כפל ואמר ארץ אשר ד' אלוקיך דורש אותה (פ שביום א דר"ה דורש אותה לבד) תמיד עיני ד אלקיך בה מראשית השנה וכו'. פ' שכל העולם נדונים בשאר הימים עפ"י ההשגחה שבבית המקדש שבארץ הקדושה (מספר תורת הגאון רבי אלכסנדר משה דף ל"א)

(ב) ראש השנה הוא הסוד של יראה, מדת הדין, נמצא כי ההכנה לר"ה צריכה להיות דוקא ביראה במידת הדין והכנה אחרת ליראה אינו כי אם להשיג יראה. יראה עצמה היא הכנה היותר גדולה ליראה ואם תורה מביאה לידי יראה הרי תורה היא ההכנה ליום הדין אבל באופן שהתורה היא עם כל האש שלה בכל האלכוהול. וזהו שאמרו חז"ל (ר"ה ט"ז ע"ב) כל שנה שרשה מתחילתה מתעשרת בסופה ויסוד ההכנה לראש השנה הוא דוקא להיות "רשה", מפני שהסוד של ר"ה הוא יראה, מדת הדין ואם הוא בא לר"ה מוכן רק בה"רשה" בלבד אף בלי שום דבר כבר הגיע לכל סוד ר"ה (מס דעת תורה פרשת וילך דף קט"ז ממרן הגאון ירוחם הלוי ליוואוויץ זצ"ל)

(ג) דרשו ד בהמצאו – בגמ במס ראש השנה דף י"ח ע"א איתא דהפס "דרשו ד בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב" קאי על עשרה ימים שבין ראש השנה ליוה"כפ, דבימים אלו ממציא עצמו ומקרב עצמו אלינו שנשוב בתשובה. ובביאור הדבר הנה תנוק שנפל לבור ורוחו נופל בקרבו מפחד ודאגה, אם לפתע הוא רואה את אביו עומד בחוץ הוא מתחזק מעט. וכך אנו במצבנו אם אנו רואים לפתע את הקב"ה שממציא עצמו ומתקרב אלינו אנו מתחזקים על ידי זה אלא שצריך להשתדל שע"י ראי' זו נשתדל לעלות למעלה ולצאת מן הבור ולא ח"ו להסתפק בראיית פנים מבחוץ בעוד אנו ממשיכים להיות שקועים ח"ו בעבירות רח"ל (מס שלמי מועד פרק כ"ד מהגאון ר שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל).